

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ภาษีมูลค่าเพิ่ม(Value Added Tax) เป็นภาษีทางอ้อมชนิดหนึ่ง ซึ่งจัดเก็บจากการบริโภค โดยจัดเก็บจากมูลค่าสินค้าและบริการเฉพาะส่วนที่เพิ่มขึ้นในทุกขั้นตอนของการจำหน่ายสินค้า และ/หรือการให้บริการ ผู้ซื้อสินค้าหรือผู้ใช้บริการคนสุดท้ายจะเป็นผู้รับภาระภาษี(ประกาศศกฤติยาภิชาตกุล, 2541) ซึ่งในปัจจุบันภาษีมูลค่าเพิ่มมีส่วนสำคัญต่อการคลังของประเทศ อีกทั้งยังเป็นภาษีที่ถูกกล่าวกันมากในช่วงที่ประเทศเกิดวิกฤตทางด้านเงินเฟ้อของไทยในเดือนมิถุนายน 2551 โดยมีปัจจัยหลักจากการสูงขึ้นของน้ำมันเชื้อเพลิงที่ได้พุ่งสูงสุดในรอบทศวรรษ ส่งผลต่อต้นทุนทั้งวัตถุดิบและค่าขนส่ง ทำให้รัฐบาลไทยได้เร่งออกมาตรการเพื่อบรรเทาผลกระทบจากภาวะเงินเฟ้อ โดยนอกจากการปรับลดอัตราภาษีสรรพสามิตสำหรับแก๊สโซฮอล์และน้ำมันดีเซลที่ประกาศไปในวันที่ 15 กรกฎาคม 2551 แล้ว กระทรวงพาณิชย์ยังมีแนวคิดที่จะเสนอให้กระทรวงการคลังพิจารณาปรับลดอัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม เพื่อช่วยลดแรงกดดันด้านเงินเฟ้อ รักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ หากในช่วงที่เกิดเศรษฐกิจตกต่ำ การลดภาษีจึงเป็นเรื่องมือทางนโยบายที่มีความคล่องตัว เหมาะที่จะใช้ในระยะสั้น โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะกระตุ้นอุปสงค์ในระบบเศรษฐกิจ ช่วยกระตุ้นการบริโภค เพราะต้องยอมรับว่าการดำเนินมาตรการทางภาษีจะส่งผลต่อราคาสินค้าในทันทีซึ่งน่าจะเป็นผลดีต่อผู้บริโภคแต่การลดภาษีอาจทำให้ปริมาณการใช้จ่ายของประชาชนเพิ่มขึ้น แต่การขยายตัวของการสินค้าที่เพิ่มขึ้น อาจทำให้โดยสุทธิแล้วราคาสินค้าอาจจะไม่ปรับตัวลงมากตามที่ประมาณการไว้ ดังนั้น การดำเนินการทางภาษีดังกล่าวมีประเด็นที่ต้องพิจารณา คือ การลดภาษีอาจทำให้ความต้องการบริโภคสินค้ามากเพิ่มขึ้นและทำให้การปรับลดราคาสินค้าเกิดขึ้นจริงอาจจะไม่มากตามสัดส่วนการลดของอัตราภาษี นอกจากนี้ มาตรการภาษียังมีผลกระทบตามมา ไม่ว่าจะเป็นผลกระทบต่อฐานะการคลังของรัฐบาลที่อาจจะประสบกับการขาดดุล

งบประมาณที่เพิ่มขึ้น รวมทั้งผลต่อสภาพคล่องในระบบที่อาจทำให้อัตราดอกเบี้ยในตลาดเงินและสถาบันการเงินไม่ปรับตัวลดลง แม้ว่าอัตราเงินเฟ้ออาจจะลดลงจากมาตรการภาษีก็ตาม

ในช่วงเวลาที่ผ่านมา การจัดเก็บรายได้ของกรมสรรพากร ปรากฏว่าภาษีมูลค่าเพิ่มมีส่วนสูงมาเมื่อเทียบกับรายได้อื่นดังเช่นในปีงบประมาณ 2550 กรมสรรพากรจัดเก็บภาษี จำนวน 1,119,193.50 ล้านบาท เป็นภาษีมูลค่าเพิ่ม จำนวน 437,272 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 38.80 ในปีงบประมาณ 2551 กรมสรรพากรจัดเก็บภาษีจำนวน 1,276,079.94 ล้านบาท เป็นภาษีมูลค่าเพิ่ม จำนวน 503,438 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 39.45

ตารางที่ 1.1 การจัดเก็บรายได้กรมสรรพากร ปีงบประมาณ 2549-2551

(หน่วย:ล้านบาท)

ที่มาของรายได้	2549		2550		2551	
	มูลค่า	สัดส่วน	มูลค่า	สัดส่วน	มูลค่า	สัดส่วน
ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	170,079	16.09	192,795	17.23	204,847	16.05
ภาษีเงินได้นิติบุคคล	374,689	35.44	384,619	34.37	460,650	36.10
ภาษีเงินได้ปิโตรเลียม	56,524	3.35	65,735	5.87	74,033	5.80
ภาษีมูลค่าเพิ่ม	417,772	39.52	434,272	38.80	503,439	39.45
ภาษีธุรกิจเฉพาะ	30,623	2.90	34,406	3.07	25,133	1.97
อากรแสตมป์	7,268	0.69	7,137	0.64	7,724	0.61
อื่น	244	0.02	230	0.02	254	0.02
กรมสรรพากร	1,057,200	100.00	1,119,193	100.00	1,276,079	100.00

ที่มา:กรมสรรพากร(2551)

จากข้อมูลแสดงสัดส่วนของภาษีมูลค่าเพิ่มที่สูงกว่าภาษिरูปแบบอื่นลักษณะอื่นดังแสดงในตารางประกอบ 1 ย่อมเป็นการแสดงให้เห็นว่าภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นรายได้ที่สำคัญสำหรับนำไปพัฒนาประเทศ

ในช่วงเวลาที่ผ่านมาดัชนีราคาผู้บริโภคได้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงปีฐานเพื่อใช้ในการคำนวณดัชนีราคาผู้บริโภค เพื่อปรับนำหน้าค่าใช้จ่ายของครัวเรือนให้สอดคล้องกับสภาพความเป็น

จริง ซึ่งในปัจจุบันนี้การคำนวณดัชนีราคาผู้บริโภคได้ในปี พ.ศ. 2545 เป็นปีฐาน โดยค่าดัชนีที่คำนวณได้จะบอกให้รู้ถึงระดับราคาสินค้าและบริการนั้นว่าสูงกว่าระดับราคาในปีฐานซึ่งมีค่าเท่ากับ 100 อยู่กี่เปอร์เซ็นต์ เมื่อพิจารณาตารางที่ 2 พบว่า

ดัชนีราคาผู้บริโภคทั่วไปในปี พ.ศ. 2549 เมื่อเทียบกับปีฐาน 2545 จะมีค่าสูงกว่าปีฐานอยู่ระหว่างร้อยละ 12 – 15 ทั้งนี้เนื่องมาจากไม่มีแรงกดดันทางด้านราคาน้ำมันโดยราคาเฉลี่ยของน้ำมันยังคงลดลงทำให้ดัชนีราคาหมวดอาหารและเครื่องดื่ม และหมวดอื่นๆ ที่ไม่ใช่อาหารและเครื่องดื่มมีแนวโน้มลดลง

ดัชนีราคาผู้บริโภคในปี พ.ศ. 2550 เมื่อเทียบกับปีฐาน 2545 โดยเฉพาะในไตรมาสแรกนั้นดัชนีราคาผู้บริโภคทั่วไปมีการลดลงอย่างต่อเนื่องจากไตรมาสสุดท้ายของปี 2549 ซึ่งสาเหตุหลักมาจากการลดลงของราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงในประเทศอย่างต่อเนื่องตามภาวะราคาน้ำมันในตลาดโลก ทำให้แรงกดดันต่อภาวะเงินเฟ้ออ่อนตัวลง แต่พบว่าในไตรมาสที่ 2-4 นั้นดัชนีผู้บริโภคเมื่อเทียบกับปีฐานมีค่าสูงขึ้นระหว่างร้อยละ 17 – 18 โดยมีสาเหตุหลักมาจากการสูงขึ้นของราคาผักสดและผลไม้ อาหารตำเร็จรูปและเครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์ นอกจากนี้ราคาน้ำมันในตลาดโลกปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงในประเทศปรับตัวสูงขึ้นหลายครั้ง ส่งผลต่ออัตราค่าโดยสารสาธารณะปรับสูงขึ้น

ดัชนีราคาผู้บริโภคทั่วไปในปี พ.ศ. 2551 เมื่อเทียบกับปีฐาน 2545 โดยเฉพาะในไตรมาสที่ 2 และ 3 มีการปรับตัวในอัตราที่ค่อนข้างสูง โดยมีสาเหตุสำคัญคือการสูงขึ้นของราคาน้ำมันเชื้อเพลิงอย่างต่อเนื่องส่งผลให้ต้นทุนในการผลิตสินค้า ค่าขนส่ง และค่าใช้จ่ายของสินค้าต่างๆ สูงขึ้น นอกจากนี้ความต้องการบริโภคข้าวที่เพิ่มสูงขึ้นทั่วโลกส่งผลให้ข้าว ซึ่งเป็นอาหารหลักมีราคาสูงขึ้นด้วยเช่นกัน และในไตรมาสสุดท้ายของ ปี พ.ศ. 2551 ดัชนีราคาผู้บริโภคทั่วไปมีแนวโน้มลดลง สาเหตุสำคัญคือการลดลงของราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงที่จำหน่ายภายในประเทศที่ปรับตัวลดลงตามภาวะราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกที่ปรับลดลงอย่างต่อเนื่อง และราคาข้าวเจ้า ข้าวสารเหนียว มีราคาลดลงเนื่องจากมีผลผลิตออกสู่ตลาดมาก

ตารางที่ 1.2 ดัชนีราคาผู้บริโภครายไตรมาส ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2549 – 2551

(ร้อยละ)

ไตรมาส	ปีพ.ศ.		
	2549	2550	2551
1	112.2	114.9	120.2
2	114.8	117.0	125.8
3	115.2	117.1	125.6
4	115.4	118.8	121.3

ที่มา : สำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ (2552)

การจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มของกรมสรรพากรเมื่อเปรียบเทียบกับมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศจะเห็นว่ามีส่วนอยู่ระหว่างประมาณร้อยละ 5 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศดังตารางที่ 3 และเมื่อพิจารณาถึงอัตราการขยายตัวของผลการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มกับอัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศตารางที่ 4 พบว่าในช่วงปี 2549 – 2551 มีความสัมพันธ์กันค่อนข้างมาก โดยการขยายตัวของผลการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มเพิ่มขึ้นเมื่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพิ่มขึ้นและลดลงเมื่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศขยายตัวลดลง ยกเว้นในช่วงปี 2549 ในไตรมาสที่ 2 ที่ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศขยายตัวลดลงจากร้อยละ 2.29 แต่การขยายตัวของผลการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.33 และในไตรมาสที่ 3 ที่ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศขยายตัวเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 2.39 แต่การขยายตัวของผลการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มลดลงร้อยละ 2.08 ซึ่งมีทิศทางตรงกันข้าม เช่นเดียวกันกับปี 2550 ในไตรมาสที่ 2 ดังแสดงไว้ในกราฟ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอัตราการขยายตัวของภาษีมูลค่าเพิ่มกับอัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ

เมื่อพิจารณาจากอัตราการขยายตัวของผลการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มเมื่อเปรียบเทียบกับอัตราการขยายตัวของดัชนีราคาผู้บริโภคตามตารางที่ 4 พบว่าในช่วงปี 2549 – 2551 มีความสัมพันธ์กันเมื่อพิจารณาประกอบกับรูปที่ 2 ซึ่งแสดงผลการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มที่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นเมื่ออัตราการขยายตัวของดัชนีราคาผู้บริโภคมีแนวโน้มสูงขึ้น และลดลงเมื่ออัตราการขยายตัวของดัชนีราคาผู้บริโภคมีแนวโน้มลดลง ยกเว้นปี 2551 ในไตรมาสที่ 2 ที่มีความสัมพันธ์กันในทิศทาง

ตรงกันข้าม คือ อัตราการขยายตัวของดัชนีราคาผู้บริโภคเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.23 แต่อัตราการขยายตัวของการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มลดลง ร้อยละ 2.31

ตารางที่ 1.3 สัดส่วนรายได้ภาษีมูลค่าเพิ่มของกรมสรรพากรกับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ

พ.ศ.	ไตรมาส	ภาษีมูลค่าเพิ่มของ กรมสรรพากร	GDP	ร้อยละของรายได้ ภาษีมูลค่าเพิ่มของ กรมสรรพากร/GDP	ดัชนีราคา ผู้บริโภค(CPI) (ร้อยละ)
2549	Q1	103,003.093	1,944,050	5.30	112.2
	Q2	108,495.192	1,899,533	5.71	114.8
	Q3	106,242.393	1,944,897	5.46	115.2
	Q4	106,763.312	2,052,817	5.20	115.4
2550	Q1	107,593.943	2,096,546	5.13	114.9
	Q2	109,944.199	2,047,296	5.37	117.0
	Q3	109,971.034	2,093,735	5.25	117.1
	Q4	117,682.940	2,255,734	5.21	118.8
2551	Q1	124,473.393	2,297,102	5.41	120.7
	Q2	127,346.442	2,283,109	5.58	125.8
	Q3	133,935.918	2,319,944	5.49	125.6
	Q4	119,119.445	N.A.	N.A.	121.33

ที่มา: กรมสรรพากร(2551)

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ(2552)

สำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์(2552)

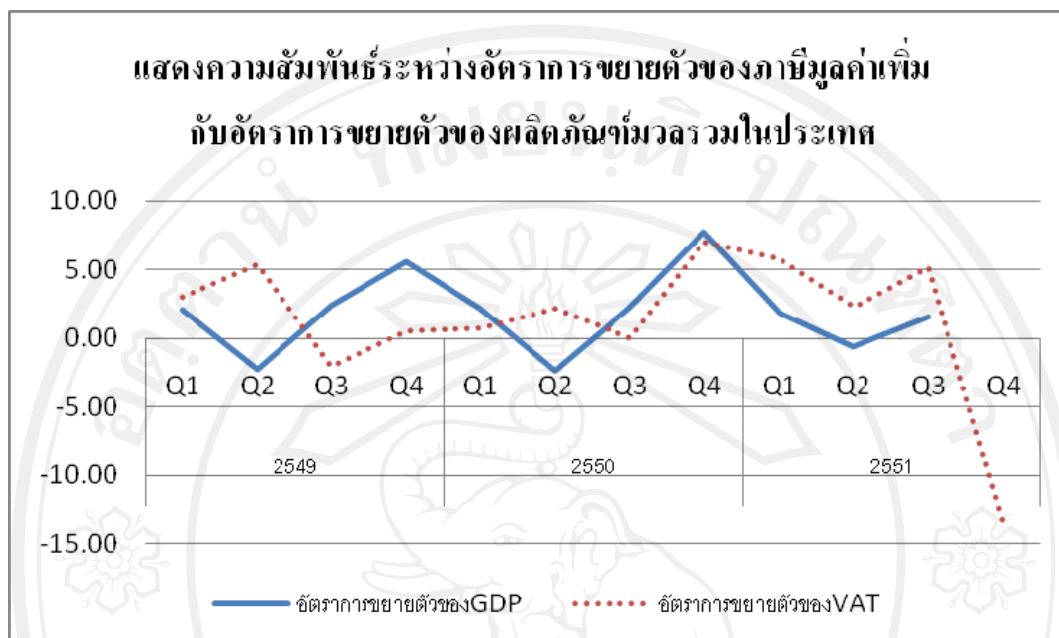
ตารางที่ 1.4 อัตราการขยายตัวของรายได้ภาษีมูลค่าเพิ่มของกรมสรรพากรเปรียบเทียบกับอัตราการขยายตัวของดัชนีราคาผู้บริโภค

(หน่วย:ร้อยละ)

พ.ศ.	ไตรมาส	อัตราการขยายตัวของ ภาษีมูลค่าเพิ่ม กรมสรรพากร	อัตราการขยายตัว ของผลิตภัณฑ์มวล รวมในประเทศ	อัตราการขยายตัว ของดัชนีราคา ผู้บริโภค
2549	Q1	2.97	2.08	0.45
	Q2	5.33	-2.29	2.32
	Q3	-2.08	2.39	0.35
	Q4	0.49	5.55	0.17
2550	Q1	0.78	2.13	-0.43
	Q2	2.18	-2.35	1.83
	Q3	0.02	2.27	0.09
	Q4	7.01	7.74	1.45
2551	Q1	5.77	1.83	1.60
	Q2	2.31	-0.61	4.23
	Q3	5.17	1.61	-0.16
	Q4	-11.06	N.A.	-3.40

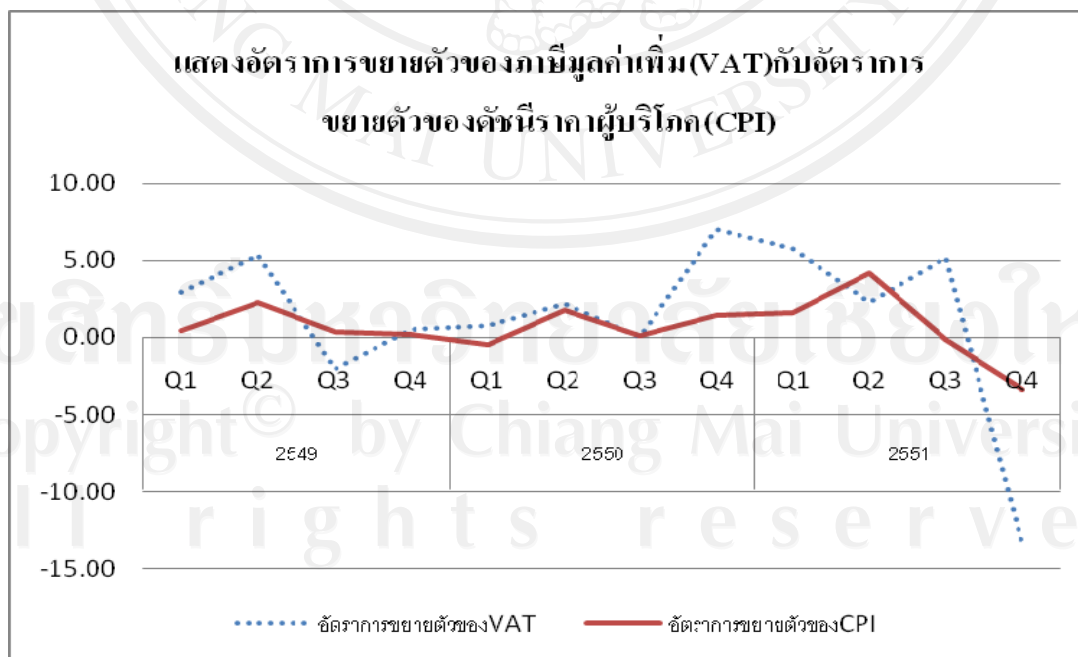
ที่มา: จากการคำนวณข้อมูลในตารางที่ 2

รูปที่ 1.1 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอัตราการขยายตัวของภาษีมูลค่าเพิ่มกับอัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ

ที่มา: จากการคำนวณข้อมูลในตารางที่ 3

รูปที่ 1.2 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอัตราการขยายตัวของภาษีมูลค่าเพิ่มกับอัตราการขยายตัวของดัชนีราคาผู้บริโภค

ที่มา: จากการคำนวณข้อมูลในตารางที่ 3

ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาษีมูลค่าเพิ่มและดัชนีราคาผู้บริโภคนั้น อยู่บนหลักการที่ว่าเมื่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเพิ่มขึ้น ประชาชนมีรายได้เพิ่มมากขึ้น ประชาชนก็จะมีการใช้จ่ายมากขึ้น ดัชนีราคาผู้บริโภคเพิ่มขึ้น เนื่องจากราคาสินค้าที่เพิ่มขึ้น ดังนั้นการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มซึ่งมีฐานภาษีจากรายจ่ายหรือการบริโภคของประชาชนซึ่งก็คือการพิจารณาจากการคำนวณรายได้ประชาชาติทางด้านรายจ่าย (Expenditure Approach) (มยุรี สุรินทร์, 2546) ก็จะเพิ่มมากขึ้น ในขณะที่เดียวกัน ในทางตรงกันข้ามหากผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศลดลง ประชาชนมีรายได้ลดลง ประชาชนมีการใช้จ่ายหรือบริโภคลดลง ดัชนีราคาผู้บริโภคลดลง ส่งผลต่อการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มลดลงตามไปด้วย เนื่องจากขนาดของฐานภาษีแคบลง

ในระยะยาว เมื่อภาวะเศรษฐกิจของประเทศมีการพัฒนาสูงขึ้น มีการขยายตัวของภาวะเศรษฐกิจ ส่งผลต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพิ่มขึ้นก็จะส่งผลให้ราคาสินค้าและบริการโดยทั่วไปขยายตัวตามการขยายตัวของภาวะเศรษฐกิจ ดัชนีราคาผู้บริโภคก็จะสูงขึ้นตาม ในขณะที่เดียวกันการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มซึ่งจัดเก็บจากการบริโภคโดยจัดเก็บจากมูลค่าสินค้าและบริการเฉพาะส่วนที่เพิ่มขึ้นในทุกขั้นตอนของการจำหน่ายสินค้าและ/หรือการให้บริการ ย่อมจัดเก็บได้มากขึ้นตามระดับราคาที่สูงขึ้น

ช่วงที่ผ่านมาได้มีการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้จากภาษีอากรของรัฐบาลกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ว่ามีความสัมพันธ์กัน แต่ในภาวะเศรษฐกิจของโลก จะมีวัฏจักรธุรกิจที่รุ่งเรืองและตกต่ำสลับกันไป ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภคเกิดภาวะเงินเฟ้อและเงินฝืด ดังนั้น การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างภาษีมูลค่าเพิ่มกับดัชนีราคาผู้บริโภค จะเป็นการศึกษาถึงการปรับตัวเข้าสู่ดุลยภาพในระยะสั้นและระยะยาว เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดเก็บภาษีอากรให้ได้ตามเป้าหมายที่วางไว้ภายใต้สถานการณ์เศรษฐกิจที่ยังไม่มีเสถียรภาพ จึงเป็นประเด็นที่น่าสนใจ ในการที่จะทำการศึกษา

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 1) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาษีมูลค่าเพิ่มและดัชนีราคาผู้บริโภคของประเทศไทย โดยวิธีโคอินทิเกรชัน

- 2) เพื่อศึกษาทิศทางความสัมพันธ์ในลักษณะความเป็นเหตุเป็นผลระหว่าง ภาษีมูลค่าเพิ่ม และดัชนีราคาผู้บริโภค(Granger Causality test)

1.3 ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

- 1) เพื่อทราบถึงการปรับตัวของการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มและดัชนีราคาผู้บริโภคของประเทศไทยที่เข้าสู่ดุลยภาพในระยะสั้นและระยะยาว
- 2) เพื่อทราบถึงขนาดและทิศทางความสัมพันธ์ระหว่างการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มและดัชนีราคาผู้บริโภคของประเทศไทย
- 3) เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางแผนนโยบายการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจที่คาดว่าจะเกิดขึ้นได้ โดยเฉพาะภาครัฐบาลจะสามารถวางแผนและกำหนดนโยบายทางการคลังได้อย่างถูกต้อง

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างผลการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มและดัชนีราคาผู้บริโภคนี้ ได้นำข้อมูลทศนิยมรายไตรมาสตั้งแต่ปี พ.ศ.2538 ไตรมาสที่ 1 จนถึง ปี พ.ศ. 2551 ไตรมาสที่ 4 ประกอบไปด้วยสองตัวแปร ได้แก่ ผลการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มและดัชนีราคาผู้บริโภคมาทดสอบเพื่อหารูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างผลการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มและดัชนีราคาผู้บริโภค โดยวิธีโคอินทิเกรชัน โดยได้ใช้ข้อมูลจากสำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กรมสรรพากร

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

ภาษีมูลค่าเพิ่ม (Value added tax: VAT) ในการศึกษาครั้งนี้ ภาษีมูลค่าเพิ่ม หมายถึง ผลการจัดเก็บภาษีที่กรมสรรพากรจัดเก็บจากมูลค่าของสินค้าหรือบริการส่วนที่เพิ่มขึ้นในแต่ละขั้นตอนของการผลิต และ/หรือการจำหน่ายสินค้าหรือบริการ ผู้ซื้อสินค้าหรือผู้ให้บริการคนสุดท้ายจะเป็นผู้รับภาระภาษี

ดัชนีราคาผู้บริโภค (Consumer Price Index) ในการศึกษาครั้งนี้ หมายถึง ดัชนีราคาผู้บริโภคทั่วไป (Headline Consumer Price Index) เป็นดัชนีวัดการเปลี่ยนแปลงของราคาสินค้าและบริการประเภทที่ประชาชนซื้อบริโภคประจำวัน การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจะทำการเปรียบเทียบช่วงเวลาปัจจุบันกับช่วงเวลาหนึ่ง หรือที่เรียกว่าปีฐาน ในการคำนวณดัชนีราคานี้ หน่วยงานที่รับผิดชอบจะคัดเลือกรายการสินค้ามากกลุ่มหนึ่งมาเป็นตัวแทนของสินค้าและบริการทั้งหมด เช่น ในกรณีของประเทศไทย ศูนย์โดยกรมการค้าภายในกระทรวงพาณิชย์ จะคัดเลือกรายการสินค้าตามกลุ่มสินค้าที่แบ่งเป็น 7 หมวด ได้แก่ หมวดอาหารและเครื่องดื่ม หมวดเครื่องนุ่งห่ม หมวดเคหะสถาน หมวดการตรวจรักษาและบริการส่วนบุคคล หมวดพาหนะขนส่งและการสื่อสาร หมวดการบันเทิง การอ่านและการศึกษา และหมวดยาสูบและเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved